

S. 595
(47)

10-1b

AM/7/27

K32/27

S. Naoa

13.

Infanticide.

1

1b

Polao ya magea.

Bagolo-golo fa go paka dikekole tsa Mfatlha bana ba dikgora ba ne ba sa bolawe, go eletsa fa monna a nyetse mosadi a le lapeng mme yena a ya tiro Taamaneng ya re fa a boy a ne a ntse mengwaga a fitihela mosadi a kgotse ga a bolele sepe. E tla re fale mosadi a sa na go belega a mmotsisa gore ke nwana wa ga mang. Fa a sa na go utlwa a ntsha kgomo a naya monna wa tiro ye, ka gore o ya mo leboga gore ngwana o na a tla mmona kae fa a sa le tirong. Go thwe kgale taba ya mofuta wo e ne e sa sekwe e ne e le fela taba ya lapeng, mosadi o ra a sa bolaye lesea le fa monna a ne a ka fitihela le tsotswe o na a itumela fela.

Go thwe dikgora di ne di sa itswe mo sethabeng sa Mfatlha mo methephaneng, se se neng se ka utlwa ke gore mmanyeu o sentse; le gona e le taba tse di tlhagang ka basadi fela.

2

Kajeno ga go a nna jalo fa mothephana o kgotse mpa ya monna yo batswadi ba sa mo rateng ba rata a tsewa ke yo mongwe e tla re fa lesea le belegwa ba le soka kgubyana la lwala la fetela ka ntlung. Be bangwe batswadi ga ba ire jalo e re fale mosetsana a sa ithwele ba batle ditlhare tsa go thuba m a ye, mme e re batho ba bangwe ba gakgamala ba bone mothepha a ntse a taamaya a se na molato. Fa basadi ba ba neng ba lemogile gore o na a ithwele ba mmotsa gore janong o reng a ota a ba fotole ka gore o ntse a lwala a tsamaya, basadi ba itse góre o thubile mpa gore e tle go nne go thwe ke kgarebe. Taba ya go thuba mpa e irwa ke mma kgarebe a le nosi ka sephiri go itse fela monna wa gagwe. Go thwe e tla re & fale bosiu go robetswe go rile tuu nna kgarebe a se thuga setlhare a se naya ngwana, mme e tla lala se mo kgoritlh letsala mme ya re bo osa sa bo se feditse tiro ya sona, jaana kgarebe e tla nna molwetse ka nakonyana.

Mosadi wa Maledi o kile a ya go mosadi wa Moima yo a neng a nyetswe ke ngaka ya Matlala e falaletseng ga Mfatlha

mme e rile a fitlha a bua pele le mosadi wa ngaka gore a mphophothole monna gore a mo fe setlhare sa go thuba mpa ka gore kgarebe ya gagwe e ne e le moimana. Mosadi wa Moima a fepeletsa monna wa gegwe monna a ba a dumela fela a kopa lesome. Mosadi wa Mmaledi a le ntsha a duela. Ke fa a tla gurana setlhare a fitlha a thuba mpa ya ngwana, fela fa a sala a thuba mpa ya kgarebe kgarebe ga e sa belega e fetogile pholo. Go thwe fa mosetsana a thubilwe mpa e namile o senyegile tsala ya gagwe le fa a ka batlelwa banna ba tla palliwa ke go mo lokisa.

Digole tsona go thwe di ne di bolawa di sa le ka mo tlung, fa se ne se ka bonwa ke basadi ba botlhe se ne se sa bolawe. Go thwe e ne e re fela ga se tsalwa se bolawe pele se itsiwe gore e ne e ka mna ditlhong fa motho a tshotse segole.

3

Mosadi wa mmmina pitsi ga Mfatlha o kile a bona segole se senang makoto se tsamaya ka dikuntswana fela. E rile a se bona a se sisimoga, a bile a ithwele, e rile fa a belega a belega ngwana ya tshwonang le segole ela. Ngwana yo wa segole bo-kukuagwe ba mmolaya e le ka tumellano le mmagwe ngwana gore a ka tla a tlhabisa ditlhong fa a tswetse ka ntle. Ga feta ngwaga ka e ngwe mosadi wa Pitsi a ima gape e rile a belega a tshola gape ngwana wa makoto a dikuntswana; le yena ba mo bolaela ka tlung ga fela. Mosadi ka nako tsa gagwe gape a ima e rile a belega a belega gape ngwana we makoto a dikuntswana ke fa janong ba inaela, mme yo ma boraro ba se ka ba mmolaya, le kajeno o sa phela e bile o nyetse mosadi o agile Neile, lebitso la gagwe ke Pontsho sethudi sa ditlhako.

Mosadi fa a ithwele go thwe a se ka a bona dilo tse gakgamatsa-
ng e ka re a belega ngwana wa gagwe a tshwana le tsona. Mosadi
wa Matsila Seonyana e rile a ne a ithwele monna wa gagwe Samoelie a
tswela a bolaile noge ya mokopa a bile a e gogobisa gatshe. E
rile a fitlha a bitsa mosadi a re, "Ntle o bone noge e ke e bola-
ileng". Mosadi e rile a e bona a tshoga. Janong fa mosadi a
belega ba fitlhela matlho a lesea a tshwana le a mokopa o ka re

535

diipone. Ngwana yo ga a ka a ba a tswa ka tlung a swela ga Rantshu.

Mosadi wa Modimola Dimakatso a na le mmona wa gagwe Seleke
 4 ba bona segole, monna wateng a se tshega fa a bona makoto a sona
 a tlhamaletsie. Janong e rile fa mosadi wa gagwe a belega a tsala
 Haaitsiwe segole sa mukoto a tlhamaletseng ja ka ka segole se
 ba neng ba kile ba se bona. Fela ga ba ka ba se bolaya, ba gopola
 gore motlha mongwe fa se gola se tla sedilega, mme ga gwa nna jalo
 e bile sa swela ga Ramphorothlheng e ntse e le segole.

Go thwe bana kapa masea a neng a thula meno a ko godimo pele,
 a ne a bolaselwa ka tlung gore a thibela pula. Mme basadi-bagolo
 ba Mfatlhha ba paka gore lesea la mofuta wo le ne le bolawa ke motho
 ya thata pelong, e le motho fela e seng wa lesika la teng. Basadi
 ba paka gore ne go batlwa mosadi wa pelo e thata e nne yena ya ka
 bolayang lesea la go ira jalo. Go thwe e ne e tla nna bofoko fa
 ngwana wa go thula ka godimo a ka leswa fela.

Mafatlha wona e ne e re a sa na go belegwa basači ba ba
 belegisi ba soke le lengwe. Go thwe pele ba ne ba lebella gore
 motswatse o na le ngwana wa eng ya phelang. Fa ba bone gore o na le
 wa mosetsanyana ya phelang e tla re fa mafatlheng ba soka wa
 mosetsana ba mo tlogella wa mosimanyana a phela. Kajeno ga Mfatlhha
 ga ba sa soka yo mongwe wa mafatlha fa a tsotswe. Keetseng
 mosadi wa Tau Nawa wa mmina phuti o ile a belega mafatlha ko
 Lebotlwane ga Mfatlhha le janong mafatlha a sa phela. O na a
 belege la mosetsanyana le la mosimanyana Letlhôônôô mošimanyana
 5 le Morina mosetsanyana. Fa go tswetewe mafatlha ka tlung ya
 mosate go bolawa lefatlhha la pele, la morago go thwe ke yona kgosi
 le ya leswa. La pele go thwe ke motlhanka o na a etile kgosi pele
 ka ntlha yeo le ya bolawa ka molao wa segolo-golo ga Mfatlhha. La
 morago go thwe ke kgosi e ne e eteditse motlhanka pele e re ga
 reye koo. Bogolo-golo e ne e le seilla fa ga Mfatlhha ka masea a
 mafatlha, fela kajeno Mafatlha ga a sa bolawa.

END. 2. 595.